

UZASADNIENIE

POSTANOWIENIA Z DNIA 18 lipca 2023 ROKU

Pismem z dnia 15 lutego 2023 roku, znak: (...), odpowiadając na pismo złożone w dniu 16 stycznia 2023 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. poinformował J. W., iż nie pobiera świadczeń emerytalno – rentowych. Organ rentowy pouczył wnioskodawcę, iż wobec osiągnięcia wieku emerytalnego z dniem 9 kwietnia 2020 roku, w celu rozpatrzenia uprawnień do emerytury J. W. powinien złożyć stosowny wniosek.

W piśmie podano, iż dla uzyskania informacji o ewentualnym zadłużeniu i wysokości sald zajęć, należy zwrócić się do organów egzekucyjnych.

/pismo z dnia 15 lutego 2023 roku – k. 600 załączonych akt rentowych/

W dniu 9 marca 2023 roku J. W. złożył odwołanie od pisma z dnia 15 lutego 2023 roku, znak: (...) wnosząc jednocześnie o wydanie legitymacji rencisty oraz przyznanie świadczeń od 2014 roku.

/odwołanie – k. 5/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 28 marca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o odrzucenie odwołania z uwagi na to, iż J. W. wywiódł środek zaskarżenia w stosunku do pisma, natomiast nie stosownej decyzji organu rentowego.

/odpowiedź na odwołanie – k. 14-14v/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. W. urodził się w dniu (...).

/bezsporne/

Decyzją z dnia 21 czerwca 1983 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. przyznał J. W. rentę inwalidzką od dnia 13 października 1982 roku. Renta inwalidzka została ustalona na stałe.

/bezsporne, decyzja z dnia 21 czerwca 1983 roku – k. 39 załączonych akt rentowych/

W ramach nadzoru nad wykonywaniem orzecznictwa lekarskiego, wnioskodawca J. W. został wezwany na badanie lekarskie, na które się nie stawiał.

/bezsporne, pismo z dnia 17 czerwca 2014 roku – k. 479 załączonych akt rentowych, pismo z dnia 8 lipca 2014 roku – k. 482 załączonych akt rentowych, pismo z dnia 1 sierpnia 2014 roku – k. 487 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 2 września 2014 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku w trybie zwierzchniego nadzoru przez Departament Orzecznictwa Lekarskiego, odmówił J. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wstrzymał wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 września 2014 roku.

/decyzja z dnia 2 września 2014 roku – k. 489 załączonych akt rentowych/

W piśmie złożonym w dniu 16 stycznia 2023 roku wnioskodawca wniósł o wydanie dokumentacji poświadczającej pobieranie przez niego świadczeń emerytalno – rentowych oraz wszelkiej dokumentacji dotyczącej zadłużenia i wysokości sald zajęć.

/pismo z dnia 14 stycznia 2023 roku – k. 599 załączonych akt rentowych/

Pismem z dnia 15 lutego 2023 roku, znak: (...), odpowiadając na pismo złożone w dniu 16 stycznia 2023 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. poinformował J. W., iż nie pobiera świadczeń emerytalno – rentowych. Organ rentowy pouczył wnioskodawcę, iż wobec nabycia wieku emerytalnego z dniem 9 kwietnia 2020 roku, w celu rozpatrzenia uprawnień do emerytury J. W. powinien złożyć stosowny wniosek.

W piśmie podano, iż dla uzyskania informacji o ewentualnym zadłużeniu i wysokości sald zajęć, należy zwrócić się do organów egzekucyjnych.

/pismo z dnia 15 lutego 2023 roku – k. 600 załączonych akt rentowych/

W dniu 15 lutego 2023 roku J. W. złożył wniosek o zgłoszenie syna do ubezpieczenia zdrowotnego.

/wniosek z dnia 15 lutego 2023 roku – k. 602-603v załączonych akt rentowych/

Pismem z dnia 21 lutego 2023 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. poinformował J. W. o braku możliwości zgłoszenia syna do ubezpieczenia zdrowotnego, ponieważ wnioskodawca nie pobiera świadczeń emerytalno – rentowych.

/pismo z dnia 21 lutego 2023 roku – k. 604 załączonych akt rentowych/

W dniu 28 lutego 2023 roku J. W. złożył wniosek o wydanie legitymacji emeryta – rencisty.

/wniosek – k. 606-606v załączonych akt rentowych/

Pismem z dnia 16 marca 2023 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. poinformował, iż nie może wydać J. W. legitymacji emeryta/rencisty, gdyż od dnia 1 września 2014 roku nie pobiera świadczeń emerytalno – rentowych i nie złożył wniosku o emeryturę. Organ rentowy nadmienił, iż w systemie wygenerował się błędny zapis dotyczący bezterminowej legitymacji. Legitymacja o numerze (...) została anulowana.

/pismo z dnia 16 marca 2023 roku – załączone akta rentowe/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie podlega odrzuceniu.

Stosownie do treści art. 477⁹ § 1 k.p.c., odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wnosi się na piśmie do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ lub zespół, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji lub orzeczenia.

Przedmiot sporu w sprawach ubezpieczeniowych determinuje w pierwszej kolejności zakres decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie zakres odwołania od tej decyzji, ponieważ rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych, z jednej strony, zakresem samego odwołania, a z drugiej przez przedmiot decyzji / postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 roku, (...) 132/22, Lex nr 3485650/.

Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma na celu kontrolę prawidłowości zaskarżonej decyzji, w związku z czym może je wszcząć wyłącznie odwołanie od decyzji wydanej bądź w wyniku rozpoznania wniosku, bądź z urzędu. Niedopuszczalne jest natomiast rozstrzyganie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, wniosków zgłoszonych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem decyzji tego organu. Inaczej mówiąc, w sprawach tych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji, w granicach jej treści i przedmiotu /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2019 roku, II UK 172/16, Lex nr 2310114/.

Art. 476 § 1 pkt 1-2, 4-5 k.p.c. reguluje, iż przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących: ubezpieczeń społecznych, emerytur i rent, innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służbie C.-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (art. 476 § 3 k.p.c.).

Postępowanie cywilne w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest wszczynane zatem wniesieniem przez ubezpieczonego odwołania od decyzji organu rentowego (art. 477⁹ § 1 k.p.c.) lub odwołania w razie niewydania przez ten organ stosownej decyzji w terminie 2 miesięcy od zgłoszenia roszczenia w sposób przepisany (art. 477⁹ § 4 k.p.c.).

W wyżej wymienionych sprawach, decyzja zapada po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, którego przedmiotem i celem jest ustalenie prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub ich wysokości. Ubezpieczony przedstawia w nim wszelkie okoliczności wiążące się z warunkami stawianymi przez ustawę dla przyznania lub określenia wysokości świadczeń. W późniejszym postępowaniu, wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji.

J. W. w dniu 9 marca 2023 roku odwołał się od pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 lutego 2023 roku, w treści którego organ rentowy poinformował wnioskodawcę, iż nie pobiera świadczeń emerytalno – rentowych oraz że w związku z osiągnięciem wymaganego wieku emerytalnego ma prawo złożyć stosowny wniosek o przyznanie emerytury.

Sąd zważył, iż w stosunku do J. W. w dniu 15 lutego 2023 roku nie została wydana żadna decyzja, natomiast do wnioskodawcy skierowano jedynie pismo w trybie administracyjnym o charakterze informacyjnym (jak ustalono, było to jedno z wielu pism informacyjnych doręczanych skarżącemu). W ocenie tut. Sądu, wymienione wyżej pismo nie stanowiło zatem decyzji administracyjnej w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa. Nie był to bowiem akt rozstrzygający merytorycznie indywidualną sprawę załatwianą w drodze decyzji, należąca do właściwości organu rentowego.

Z tego względu, wniesienie odwołania przez J. W. od pisma informacyjnego z dnia 15 lutego 2023 roku, które decyzją nie jest, prowadzi do konkluzji, iż w niniejszej sprawie zachodzi niedopuszczalność drogi sądowej.

W konsekwencji, wskazane odwołanie od pisma z dnia 15 lutego 2023 roku należało odrzucić na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł, jak w sentencji postanowienia.